Gemeente Kerkrade

Bestuursdienst

Bezoekadres:
Markt 33
Ambtenaar
C.S. Chudy
Telefoonnummer
06-41643203
Telefax
045-5676395

De Raadscommissie Algemene Zaken en Middelen
van de gemeente Kerkrade

Zaaknummers
21u0009662

Uw fax van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
--		B&B / CC	22-02-2021

Onderwerp
Informatiebrief voortgang en tussentijdse Verantwoording Euregionalisering Kerkrade

Bijlage(n)
-0-

Geachte Commissieleden ,

Afgelopen jaar heeft onze raad tijdens zijn openbare raadsvergadering van 27 mei 2020, de Kadernota Euregionalisering 2020 "Kerkrade, de Limburgse poort naar Duitsland" ('*kadernota*'), vastgesteld. Daarbij is aangegeven dat de raad jaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang van de Euregionalisering en wel door middel van een toelichting aan de Raadscommissie AZM.
Daarnaast is tijdens de begrotingsbehandeling afgelopen najaar op verzoek van één van uw fracties, door mij toegezegd, dat ik deze fractie zou informeren over de stand van zaken en de reeds gezette stappen op het gebied van Euregionalisering. Met deze brief zal ik tevens aan dit laatste verzoek voldoen.

Met Euregionalisering wordt in de *kadernota* beoogd ;

- te "b*orgen wat er is*" (bijv. Eurode-samenwerking met het EBC als boegbeeld) ;
- "*door-te-ontwikkelen wat is aangezet*" (structuurversterking publieke grensoverschrijdende dienstverlening ten behoeve van één integrale euregionale arbeidsmarkt : GIP en SGA) ;
- "*nieuwe, innovatieve initiatieven te ontwikkelen* " en
- "*de focus op Duitsland te intensiveren*".

Hierna zal worden ingegaan op een aantal aandachtspunten in dit kader waarbinnen zich ontwikkelingen hebben voorgedaan dan wel concrete acties zijn opgepakt c.q. 'uitgezet'.

Euregionalisering betekent, dat de bijzondere grensligging van Kerkrade en zijn grensoverschrijdende samenwerking in het Openbaar Lichaam Eurode, het EBC én de projecten waar Kerkrade bij betrokken is, regelmatig onder de aandacht moeten worden gebracht. Zo kan o.a. het volgende worden ;

- eind 2019/begin 2020 heeft onze burgemeester een interview gegeven dat is opgenomen in het *"Alumni-Magazin Nr. 68 l Wintersemester 2019/2020, RWTH Aachen University", pagina's 18 tot en met 2.1* Het interview is gehouden b.g.v. het 150-jarig bestaan van de RWTH - Aken. In het interview benadrukt de burgemeester het belang van de integratie van Europa als een Europa van de regio's en dat binnen die euregio's plaats moet zijn voor concrete laagdrempelige contacten en samenwerkingen zoals expliciet de Eurode-samenwerking ;

- in maart van afgelopen jaar verschijnt er een uitgebreid krantenbericht over de vaststelling van de nota Euregionalisering waarin wordt ingegaan op de door Kerkrade ingeslagen weg rond Euregionalisering en het belang dat daarvan voor Kerkrade uitgaat (*Limburger Plus, 8 maart 2020*) ;

- in de tweede editie van het nieuwe *Eurode-Magazin* (zie ook hierna), wordt in september van 2020 een artikel opgenomen over de Eurode-samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath ;
- in het *Eurode-Magazin*, wordt in het decembernummer 2020 een tweetal artikelen geplaatst;
    - een interview met de nieuwe burgemeester van Herzogenrath, Dr. Benjamin Vadavian en onze burgemeester (*pagina 10*) en
    - artikel waarin het Eurode-project 'Freunschaftswiese' wordt toegelicht dat naast de parkeerplaats bij het EBC wordt ingericht (*pagina 16*) ;
- op 27 januari j.l. vindt geen fysieke ondertekening plaats van het SGA-Voortgangsdocument 2021-2022 (zie ook hierna), maar is een film gemaakt die tijdens een Skype-overleg van de SGA-partners is gepresenteerd waarin alle partners aan het woord komen en waarin tevens te zien is dat het document wordt ondertekend. De link van de film wordt eind januari aan de partners én openbaar bekend gemaakt (https://www.euregiobizz.nl/nl/film/sga-voortgangsdocument-ondertekening). Ook wordt een persbericht verspreid dat al relatief snel wordt geplaatst (*Zeitung am Sonntag, 7 februari 2012, pagina 2L)*.

Euregionalisering dient te borgen wat er al is, waarbij vooral de focus is gericht op Eurode, de formele samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath (vanaf 1998) en het Eurode Business Center (2001) dat door beide gemeente 20 jaar geleden is gerealiseerd. De regulier geplande vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur hebben deels fysiek en deels digitaal plaatsgevonden. Eén Eurode burgemeesterspreekuur is vanwege corona afgezegd en de overige zijn doorgegaan en hadden een breed bereik. Ook aan Eurode is corona niet voorbijgegaan. Veel activiteiten die gepland waren, zijn óf uitgesteld, óf in beperkte mate doorgegaan óf hebben op een alternatieve wijze doorgang gevonden ;

- Vanwege het succes van de Eurode wandelbrochure is het boekje in 2020 wederom geactualiseerd en is vervolgens de vierde druk uitgegeven ;
- de service ten behoeve van Duitsers in het kader van de aanvraag en verstrekking van de NL-Museumjaarkaart is vanwege corona (museum sluitingen) slechts in een 14-tal gevallen verleend ;
- de opmaak van een nieuwen website en homepage voor Eurode door leerlingen van het Städtische Gymnasium Herzogenrath en het Bernardinuscollege, is uitgesteld vanwege personeelsgebrek bij het Städtische Gymnasium. In de loop van 2021 zullen de leerlingen van het Bernardinuscollege de homepage en website presenteren ;
- meerdere geplande schoolbezoeken en presentaties in het kader van excursies naar het EBC en bezoek aan Eurode, zijn in de loop van het jaar op het laatste moment afgezegd ;
- de al geplande en grotendeels al voorbereide feestelijkheden rond '25 jaar Nieuwstraat zonder grensmuur' (o.a. een gezamenlijk ontbijt op de Nieuwstraat en een tentoonstelling) zijn niet doorgegaan en uitgesteld tot 2021 evenals het Eurodefeest dat bij die gelegenheid zou plaatsvinden, is ook uitgesteld ;
- in samenwerking met de Stichting 2000+is in september 2020 de World CleanUp Day georganiseerd en vanwege het succes zal het in 2021weer worden georganiseerd ;
- in de zomer van 2020 heeft de WDR een bezoek aan het EBC en Eurode gebracht en heeft opnames gemaakt voor het programma "Planet Wissen" (thema "Niederlande"), dat o.a. op 2 oktober 2020 is uitgezonden ';
- in de loop van 2020 hebben met Medienhaus Aachen (o.a. Aachenerner Zeitung) gesprekken plaatsgevonden met als resultaat dat Eurode evenals de afdelingen communicatie van Kerkrade en Herzogenrath, redactionele bijdragen zullen leveren voor het nieuwe "Eurode-Magazin" dat na de zomer in 2020 is uitgekomen met daarin bijdragen van Eurode en beide gemeenten (zie boven) ;

- reeds eerder met de basisscholen KGS Straß (Herzogenrath) en Basisschool St. Ursula (Kerkrade) geplande activiteiten in het kader van de nabij het EBC te realiseren "Freundschaftswiese" zijn slechts in heel bepekte mate uitgevoerd en grotendeels uitgesteld. Dit project, waarvoor reeds ten dele extern subsidie is toegezegd, beoogt kinderen bewust te maken van de natuur door middel van het gezamen-lijk planten van fruitbomen, het oogsten van fruit en daarop aangepast natuuronderwijs etc. ;
- het traditionele kerstboomsmukken in de foyer van het EBC heeft op en alternatieve wijze plaatsge-vonden. Kinderen uit de jongste groepen van de basisscholen KGS Straß (Herzogenrath) en Basisschool St. Ursula (Kerkrade) hebben op school kerstversieringen gemaakt die door Eurode en de Stichting Eurode 2000+ zijn opgehaald en in de boom zijn gehangen. De kinderen ontvingen een kleine attentie als dank.

In het kader van Euregionalisering is tevens van belang de stand van zaken van die activiteiten en projecten waarin Kerkrade een actieve rol vervult en die o.a. de structuurversterking van de publieke, grensover-schrijdende dienstverlening ten behoeve van één integrale euregionale arbeidsmarkt, ten doel hebben ;

- in de loop van 2020 zijn de voorbereidingen voor een structurele financiering door de diverse nationale, regionale en lokale overheden en partners, van de bestaande, operationele grensinfopunten langs de NI-D en NL- B grens, afgerond waarmee een belangrijke stap is gezet voor een duurzame instandhouding van deze grensoverschrijdende advies- en informatiestructuur ten behoeve van één euregionale arbeidsmarkt met een 360° radius. Daarmee is ook het GIP in het EBC veilig gesteld ;
- in verband met de voortzetting van de Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA) dat eveneens in het EBC is gehuisvest, is in de loop van 2020 namens alle partners door de hosting-organisatie Kerkrade een hernieuwde subsidieaanvraag voor de jaren 2021-2022 bij de provincie ingediend. Tegelijkertijd is het eerdere SGA-Voortgangsdocument 2018-2020 geactualiseerd en zijn de partners akkoord met het nieuwe Voortgangsdocument 2021-2022. Het document voor de jaren 2021 en 2022 is op 27 januari van dit jaar door alle partners ondertekend. De samenwerking met SGA-Maastricht zal de komende twee jaar verder geïntensiveerd worden zodat vanaf 2023 de SGA-dienstverlening in de Euregio Maas-Rijn bestuurlijk en financieel kan worden gebundeld. Beide operationele locaties Kerkrade/Herzogenrath (EBC) én Maastricht blijven bestaan en 'bedienen' elk de NL-D resp. NL-B grensstreek ;
- daarnaast vinden er ontwikkelingen plaats waarbij de SGA-Kerkrade/Herzogenrath in het EBC, direct betrokken is :
    - ITEM (*Institute for Transnational and Euregional cross border cooperation and Mobility*; onderzoeksinstituut van de Rechtenfaculteit Maastricht University) stuurt een onderzoek aan met als doel een metho-dologie te ontwikkelen die tot doel heeft grensoverschrijdende gegevensuitwisseling mogelijk te maken waarmee specifiek wordt beoogd een bijdrage te leveren aan de totstandbrenging van een beter geïntegreerde grensoverschrijdende (euregionale) arbeidsmarkt. Financiering wordt mede mogelijk gemaakt door de RegioDeal. SGA Kerkrade/Herzogenrath is daarbij expliciet gekozen als 'onderzoekscase' met de bedoeling dat dit project uiteindelijk als voorbeeld voor ook andere themavelden kan dienen;
    - Teneinde de grensoverschrijdende dienstverlening ten behoeve van internationale (kennis) werkers - EU en niet-EU -, te coördineren hebben in 2020 Maastricht en Kerkrade, samen met de overige Zuid-Limburgse gemeenten en Echt-Susteren, een Samenwerkingsovereenkomst getekend om deze mensen versneld te helpen aan een Burgerservicenummer als zij zich vestigen in Zuid-Limburg. Deze overeenkomst is mede geïnitieerd door Kerkrade die dit samen met Maastricht heeft opgepakt. De dienstverlening wordt uitgevoerd in Maastricht ;
    - SGA Kerkrade/Herzogenrath werkt samen met de Vakschool Parkstad in de voormalige Campus waar mensen in de installatietechniek worden opgeleid. De bedoeling daarbij is ook, dat de vakopleiding tevens voldoet aan de Duitse normen en er naast Nederlandse - ook Duitse kandidaten kunnen worden opgeleid en dat de verkregen diploma 's geldig zijn in beide landen ;

- In de "Grenseffectrapportrage 2020" van ITEM is o.a. onderzoek gedaan naar de (on)mogelijkheid van - héél algemeen gesteld - de 'exporteerbaarheid' van (scholings) budgetten teneinde deze in te zetten om zo (langdurige) werkloosheid aan te pakken wanneer iemand aan de andere kant van de grens gaat werken. SGA-Kerkrade/Herzogenrath is in dezen niet alleen mede initiator voor dit onderzoek, maar houdt zich hier ook in de praktijk actief mee bezig ;
- In de loop van 2020 is het WerkgeversService Punt Westelijke-Mijnstreek (WSP ; *Sittard-Geleen*), dat al eerder partner was binnen SGA-Maastricht, aangehaakt bij SGA-Kerkrade/Herzogenrath. Daarmee is de cirkel binnen de euregio rond als het gaat om het bereik van de grensoverschrijdende dienstverlening van de SGA-partners. Niet alleen geografisch, maar ook operationeel gezien, 'bedient' WSP Westelijk-Mijnstreek niet alleen de NL-B grensregio maar ook de NI-D regio. Sinds 1 januari 2021 is WSP Westelijke-Mijnstreek dan ook volwaardig partner bij SGA-Kerkrade/ Herzogenrath;
- Sinds de feitelijke start van het SGA-Team van SGA Kerkrade/Herzogenrath in september 2016, tot en met december 2020, heeft dit team al meer dan 600 persionen over de grens bemiddeld en hebben deze mensen dankzij SGA weer perspectief !

Tenslotte betekent Euregionalisering óók het aangrijpen van kansen die zich voordoen om uiteindelijk nieuwe en zelfs innovatieve ontwikkelingen te entameren en te starten. In dat kader kan een aantal zaken worden belicht die deels voortvloeien uit de samenwerking binnen Eurode dan wel uit de samenwerkings-verbanden en netwerken waarin Kerkrade vertegenwoordigd is ;

- in 2020 is een eerste aanzet gegeven om de evenementenkalenders van beide gemeenten op elkaar af te stemmen teneinde conflicterende situaties te voorkomen ;
- actueel punt van aandacht is het verzoek van eind november 2020 van de "Arbeitslosen Selbsthilfe (ASH) Wohltat e.V.", om een dergelijke organisatie ook in Kerkrade op te richten. Momenteel heeft 'Wohltat e.V." Herzogenrath als uitvalsbasis ;
- in verband met personele wisseling van de Duitse kant in de politiepost in het EBC afgelopen najaar, ligt het streven om de politie samenwerking een impuls te geven, teneinde te voorkomen dat de post op den duur helemaal verdwijnt uit het EBC. De noodzaak en meerwaarde van deze operationele samenwerking wordt nog steeds ervaren. In dat kader is niet alleen aandacht gevraagd voor een impuls voor de politiesamenwerking, maar is bij de voorbereidingen hiervoor eveneens aandacht gevraagd voor een intensieve samenwerking tussen de afdelingen Openbare Orde en Veiligheid van beide gemeenten in Eurode Van de kant van zowel de politie alsook van de kant van OOV wordt met nadruk het EBC als uitvalsbasis gezien. Helaas is reeds enkele keren een eerste (digitaal) overleg uitgesteld vanwege de bij de politie en OOV toegenomen werkdruk a.g.v. de coronamaatregelen. In de loop van 2021 hopen we op dit punt enige voortgang te kunnen boeken ;
- op het gebied van de energietransitie loopt een onderzoek om te bezien of, en indien ja, in hoeverre Kerkrade kan deelnemen in een project in Herzogenrath rond de uitbreiding van het zonnepanelenpark door de Nievelsteiner Sandwerke en de door die onderneming verder aangezette ontwikkelingen ;
- tenslotte is er grensoverschrijdende samenwerking in voorbereiding voor een gecoördineerd plan van aanpak voor het bestrijden van de overlast op, aan en in de grensrivier de Worm.

Een hele lijst van ogenschijnlijk onsamenhangende zaken die aan de orde zijn geweest en gekomen in 2020. Echter één ding hebben al deze voorbeelden gemeen en dat is een zich steeds verder ontwikkelend Europa zonder grenzen. Als Kerkrade in dat streven en in die ontwikkelingen mee voorop kan lopen dan ben ik er van overtuigd dat er altijd een zeker mate van gezonde dynamiek zal blijven bestaan, een dynamiek die ons in onze euregio alleen maar nader tot elkaar kan brengen en die perspectief biedt.

Met vriendelijke groet,

Dhr D.W.J. Schneider bc bc
Wethouder Arbeidsmarktbeleid en Economische Zaken